

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3559
Karar No : 2010/8850

Davacı : Yeniçınar Unlu Mamulleri Gıda İnşaat Turizm ve Ticaret Ltd. Şti.
Vekili : Av. Süleyman Göçer
Anadolu Bulvarı, Gimathan, No:27/69 Macunköy-Ostim/ANKARA

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza, B-3 Blok Bilkent/ANKARA
Vekili : Av. Nuran İnan - Aynı adreste

Davanın Özeti : Ankara İli Yenimahalle, Sincan, Yenikent ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren ekmek üreticisi teşebbüslerin, rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri gerekçesiyle tesis edilen, ilgili teşebbüslere aynı Kanununun 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı kararının davacıya yönelik kısımlarının; Kurul kararında belirtilen davranışların, 4054 sayılı Kanun kapsamında bir anlaşmanın varlığını ortaya koymadığı, kaldı ki ihlâlin gerçekleştiği tarih itibariyle para cezasının zamanaşımına uğradığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Ankara İli ekmek pazarında faaliyet gösteren aralarında davacının da bulunduğu teşebbüslerin rekabet ihlâlinde bulunduğu yapılan soruşturma sonucunda saptandığı, 4054 sayılı Kanun'da öngörülen zamanaşımı süresinin dava açılmakla kesildiği belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyası ile Dairemizin E:2006/1285 sayılı dava dosyasına sunulan işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirilmesinden; aralarında davacının da bulunduğu teşebbüslerin, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini açıkça ihlâl ettikleri sonucuna varılmaktadır.

Ancak belirtilen rekabete aykırı davranışlar nedeniyle idarî para cezası uygulanırken, davacının eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden para cezasının hesaplanması gereklidir.

Dava dosyasının incelenmesinden; rekabete aykırı olduğu saptanan anlaşmaların 2000 yılının Kasım ayında başlayıp, Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti.'nin ilgili sözleşmelere yönelik olarak fesih kararını fırın işletmecilerine ve hipermarket yöneticilerine gönderdiği 13.08.2003 tarihinde kadar devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, davacıya 01.01.2002-31.12.2002 tarihleri arasında uygulanan 2002/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza olan 5.816,11-TL idarî para cezası verilmesi gerekirken, karar tarihinde yürürlükte bulunan 2007/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 6.864-TL idarî para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3559
Karar No : 2010/8850

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin davacıya yönelik kısımlarının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi :Dava, Ankara İli Yenimahalle, Sincan, Yenikent ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren ekmek üreticisi teşebbüslerin 4054 Sayılı Kanunun 4. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin, 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacı şirkete yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde belirli bir mal veya hizmet piyasasında rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmaların, uyumlu eylemlerin ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra 16. maddesinin 2. fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Bu düzenlemeler uyarınca Kanun'un 4. maddesinde yasaklanan davranışların işlenmesi ve bu durumun Kurul'ca saptanması halinde, saptanan davranışın eylem tarihi dikkate alınarak para cezasına konu teşkil edeceği açık bulunduğundan, ilgililerin eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden cezalandırılması gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüslerin, Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Tic. Ltd. Şti. öncülüğünde fiyat rekabetinin önlenmesinin amaçlandığı anlaşmalar yaptıkları, bu şekilde soruşturmaya konu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini açıkça ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Ancak belirtilen rekabete aykırı davranışlar nedeniyle idarî para cezası uygulanırken, davacının eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden para cezasının hesaplanması gereklidir.

Bu durumda, davacının, son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2002 malî yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri esas alınmak suretiyle 01.01.2002-31.12.2002 tarihleri arasında uygulanan 2002/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza olan 5.816,11-YTL idarî para cezası verilmesi gerekirken, karar tarihinde yürürlükte bulunan 2007/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 6.864-YTL idarî para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle Rekabet Kurulu'nun 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı kararının davacıya yönelik kısımlarının iptaline karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü;

Dava; Ankara İli Yenimahalle, Sincan, Yenikent ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren ekmek üreticisi teşebbüslerin, rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettikleri gerekçesiyle tesis edilen, ilgili teşebbüslere aynı Kanununun 16. maddesinin ikinci fıkrası ve 2007/1 sayılı Tebliğ uyarınca idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı kararının davacıya yönelik kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

- a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,
- b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasada belirlenmesi,
- d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,
- f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi..." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükmümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında ise, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3559
Karar No : 2010/8850

yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safî gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüş olup, maddede yer alan maktu para cezaları her yıl yeniden belirlenerek Rekabet Kurulu tebliğleri ile duyurulmaktadır.

Bu yasal düzenleme karşısında, Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, Rekabet Kurulu tebliğleriyle belirlenen miktardan aşağı olmamak üzere, eylem tarihinden bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan yıllık gayri safî gelirleri üzerinden para cezası verilmesi gerekli bulunmaktadır.

Dava dosyası ile Dairemizin E:2006/1285 sayılı dava dosyasına sunulan işlem dosyasındaki bilgi ve belgelerin mevzuat hükümleriyle birlikte değerlendirilmesinden; Ankara İli Yenimahalle, Sincan, Yenikent ve Etimesgut bölgelerinde faaliyet gösteren aralarında davacının da bulunduğu ekmek üreticisi teşebbüslerin, Diren Organizasyon Danışmanlık Müşavirlik ve Ticaret Ltd. Şti. (Diren Organizasyon) öncülüğünde danışmanlık, hakemlik, protokol-hakemlik sözleşmeleri ve centilmenlik anlaşmaları yaptıkları, bu anlaşmalarla fiyat rekabetinin önlenmesini ve Ankara İli ekmek pazarında piyasanın bölüşülmesini amaçladıkları ve böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini açıkça ihlâl ettikleri, yapılan anlaşmaların 2000 yılının Kasım ayında başlayıp, Diren Organizasyon'un ilgili sözleşmelere yönelik fesih kararını fırın işletmecilerine ve hipermarket yöneticilerine gönderdiği 13.08.2003 tarihine kadar devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda; Kasım 2000 ile 13.08.2003 tarihleri arasında, fiyat tespiti ve pazarın paylaşımı suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edilmesi nedeniyle Kurulca davacının son eylem tarihinden bir önceki malî yıl olan 2002 malî yılı sonunda oluşan yıllık gayri safî geliri üzerinden cezalandırılması gerektiğinden, davacıya 01.01.2002-31.12.2002 tarihleri arasında uygulanan 2002/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca asgari ceza olan 5.816,11-TL idarî para cezası verilmesi gerekirken, karar tarihinde yürürlükte bulunan 2007/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 6.864-TL idarî para cezası verilmesinde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Her ne kadar davacı tarafından, ihlâlin gerçekleştiği tarih itibariyle para cezasının zamanaşımına uğradığı öne sürülmekte ise de; ihlâlin 13.08.2003 tarihine kadar tekrarlanarak devam etmesi, bu konudaki ilk Kurul kararının 18.01.2005 tarihinde tesis edilmesi, sözü edilen kararın, soruşturmayı yürüten Kurul üyesinin nihai karar toplantısına katılarak oy kullanması nedeniyle iptali üzerine dava konusu 27.12.2007 tarihli kararın alınması, bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun'un her iki Kurul kararının tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan ve para cezalarında zamanaşımını düzenleyen 19. maddesinde, zamanaşımı süresinin beş yıl olarak öngörülmesi ve bu sürenin, ihlâlin vuku bulunduğu günden, sürekli veya tekrarlanan ihlâller söz konusu ise, ihlâlin sona erdiği ya da en son tekrarlandığı günden itibaren işlemeye

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2008/3559
Karar No : 2010/8850

başlayacağı, karar aleyhine yargı yoluna başvurulmuş olması halinde zamanaşımı süresinin kesileceğinin hükme bağlanmış olması karşısında, davacının bu iddiası yerinde görülmemiştir.

Öte yandan; Dairemiz'ce verilen yürütmeyi durdurma kararı üzerine Rekabet Kurulu tarafından, aralarında davacının da bulunduğu söz konusu teşebbüslere, 2002/1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca 5.816,11-TL idarî para cezası verilmesi yolunda 20.01.2009 tarih ve 09-03/49-18 sayılı yeni bir karar alınmış ise de, yargı kararı uyarınca tesis edilen bu işlemin, 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı dava konusu işlemi konusuz bırakmayacağı gibi yargı denetimi dışına çıkarmayacağı da kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle; Rekabet Kurulu'nun 27.12.2007 tarih ve 07-92/1170-456 sayılı kararının davacıya yönelik kısımlarının iptaline, aşağıda dökümü gösterilen 110,20-TL yargılama giderleri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.100-TL avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, artan posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 28.12.2010 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Turan	Zümrüt	H. Neşe	Gürsel
ÖZTÜRK	KARAKAYA	ÖDEN	SARI	MEKİK

YARGILAMA GİDERLERİ

Toplam Harç : 73,20-TL
Posta Gideri : 37,00-TL
TOPLAM : 110,20-TL

